

Radhackning och radsprutning - funkar det?

Anneli Lundkvist, SLU

**Regional växtodlings- och
växtskyddskonferens i Uddevalla
den 14-15 januari 2016**

Innehåll

- Integrerad ogräsbekämpning (IWM)
- Radhackning och radsprutning

Integrerad ogräsbekämpning

Förebyggande metoder

- Växtföljder
- Grödval
- Sortval
- Jordbearbetning
- Såtidpunkt
- etc.

Direkta metoder

- Kemiska
- Mekaniska

Varför IWM?

1. EU-direktivet “Hållbar användning av bekämpningsmedel” - IPM
2. Ökade restriktioner för herbicidanvändning, färre preparat på marknaden
3. Ökad risk för herbicidresistens i flera ogräsarter

=> Minska/optimera herbicidanvändningen

Innehåll

- Integrerad ogräsbekämpning (IWM)
- Radhackning och radsprutning

Radhackning och radsprutning

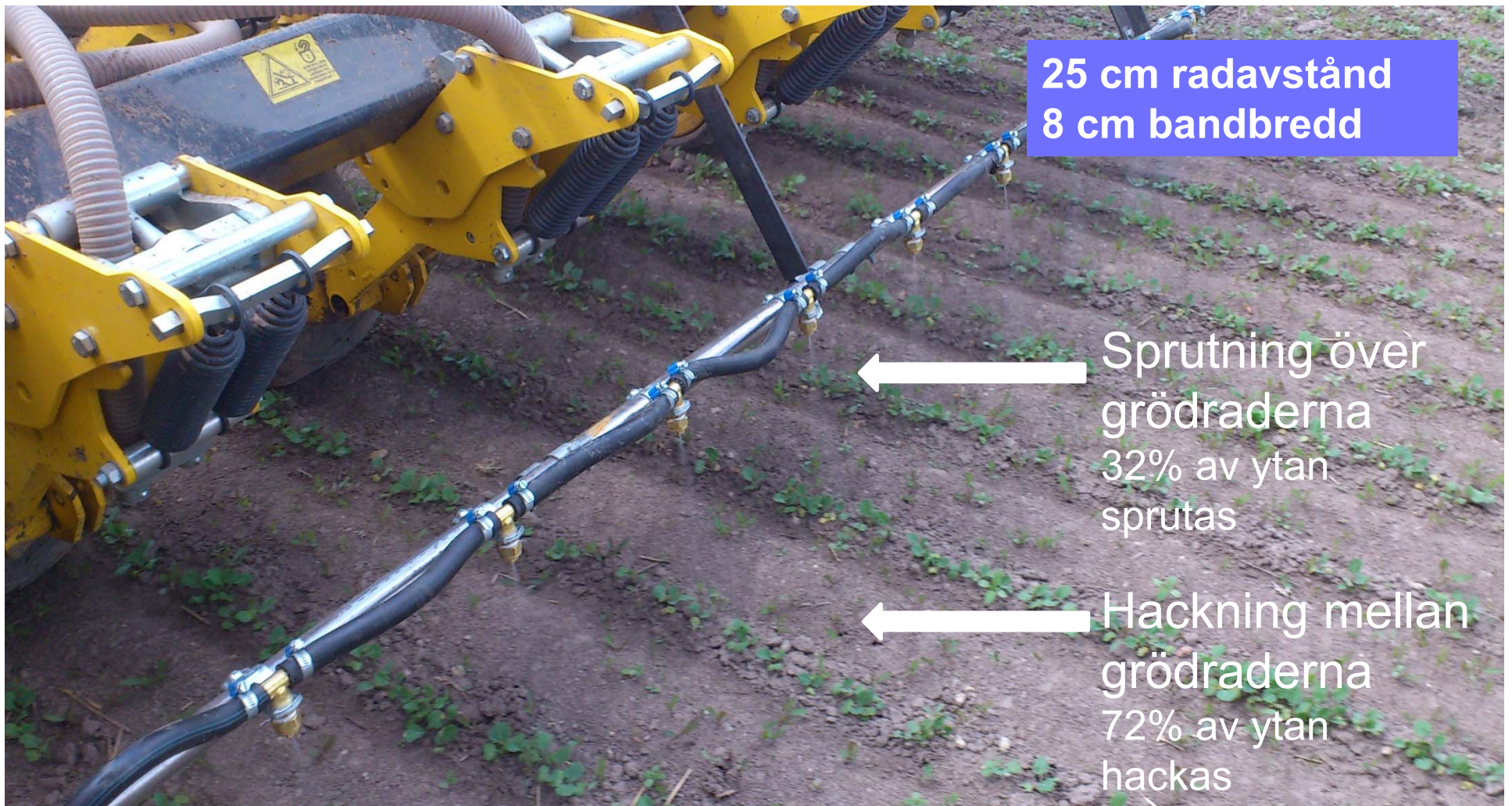

Foto: Per-Anders Algerbo, JTI

Radhackning och radsprutning behandlad yta

Rad-avstånd	Bredd på sprutat band	% sprutad yta	% använd herbicid-mängd vid full dos	% använd herbicid-mängd vid halv dos	Bredd på hackat band	% hackad yta
12,5 cm, referens	-	100	100	50	-	0
25 cm	8 cm	32	32	16	18 cm	72
50 cm	8 cm	16	16	8	43 cm	86

Per Ståhl, 2015

Radhackning och radsprutning

- Metodutveckling och utvärdering av radhackning + radsprutning i vårraps, åkerbönor, höstvetete och höstraps
- Finansiärer: Jordbruksverket, Partnerskap Alnarp, Stiftelsen Svensk Oljeväxtforskning

Radhackning och radsprutning

Samarbete mellan:

- **SLU**: Anneli Lundkvist, Anders TS Nilsson, Theo Verwijst, David Hansson, Maria Stenberg, Sven-Erik Svensson
- **JTI**: Per-Anders Algerbo, Mikael Gilbertsson
- **HS**: Per Ståhl, Lennart Johansson, Sven-Åke Rydell
- **SJV**: Henrik Hallqvist

Sveriges
lantbruksuniversitet

Utveckling av sprutramp

Foto: Per-Anders Algerbo, Lund

Utvärdering radhackning/radsprutning

Gröda	Antal försök
Vårraps - örtogräs	2 pilotförsök, 6 fullskaliga försök
Åkerböna - örtogräs	2 försök
Höstvete - örtogräs	3 försök
Höstvete - renkavle	1 försök
Höstraps - örtogräs	8 försök

Försöksplan (exempel)

Led	Rad-avstånd	Ogräsbekämpning Sprutning	Radhackning	Total herbicid-dos/ha
1	12,5 cm	-	-	-
2	12,5 cm	Bredsprutning (full dos)	-	100%
3	12,5 cm	Bredsprutning (halv dos)	-	50%
4	25 cm	-	-	-
5	25 cm	-	Radhackning	-
6	25 cm	Radsprutning (full dos)	Radhackning	32%
7	25 cm	Radsprutning (halv dos)	Radhackning	16%
8	25 cm	Radsprutning (hel dos)	-	32%
9	50 cm	-	-	-
10	50 cm	-	Radhackning	-
11	50 cm	Radsprutning (full dos)	Radhackning	16%
12	50 cm	Radsprutning (halv dos)	Radhackning	8%
13	50 cm	Radsprutning (hel dos)	-	16%

Gröda	Kemisk bekämpning (full dos)
Höstvete	Höst: Bacara (1,25 l/ha) Vår: Express (12 g/ha) + Starane 180 (0,6 l/ha) + vätmedel
Höstvete - renkavle	Höst: Boxer (3,0 l/ha) + Bacara (0,25 l/ha) Vår: Atlantis OD (0,9 l/ha) + Renol (0,5 l/ha)
Vårraps:	Butisan Top, 2,0 l/ha
Höstraps:	Höst: Nimbus, 3 l/ha
Åkerböna	Fenix (2 l/ha)

Resultat – Vårraps, 1 pilotförsök

Norups gård, 2012

Led	Ogräsbekämpning	Rad-avstånd	Ogräs antal/m ²	Ogräs vikt (g/m ²)	Skörd (kg/ha)
1	Bredsprutning (full dos)	12,5 cm	157 ^a	87 ^a	2 160 ^a
2	Ingen bekämpning	25 cm	253 ^b	176 ^b	1 800 ^b
3	Radhackning	25 cm	123 ^a	80 ^a	2 200 ^{ac}
4	Radhackning + radsprutning (full dos)	25 cm	74 ^c	43 ^c	2 480 ^c

Obehandlat

Radhackat

Norups Gård 2012

Foto: Anders TS Nilsson, SLU

Radsprutat + radhackat

Norups Gård 2012

Foto: Anders TS Nilsson, SLU

Resultat – Vårraps, fullskaliga försök 2013-14

Led	Ogräsbekämpning	Rad- avstånd	Ogräs antal/m ²	Ogräs vikt (g/m ²)	Skörd (kg/ha)
1	-	12,5 cm	85 ^a	243 ^a	1 270 ^a
2	Bredspritning (full dos)	12,5 cm	28 ^d	46 ^d	1 380 ^a
3	Bredspritning (halv dos)	12,5 cm	44 ^{bc}	103 ^b	1 350 ^a
4	-	25 cm	94 ^a	202 ^a	1 380 ^a
5	Radhackning	25 cm	54 ^b	113 ^b	1 240 ^a
6	Radhackning + radspritning (full dos)	25 cm	33 ^{cd}	61 ^{cd}	1 350 ^a
7	Radhackning + radspritning (halv dos)	25 cm	33 ^{cd}	67 ^c	1 430 ^a

Resultat – Åkerböna 2013-14

Led	Ogräsbekämpning	Rad- avstånd	Ogräs 2 försök		Skörd 1 försök (kg/ha)
			antal	vikt	
1	-	12,5 cm	60 ^a	799 ^a	2 510 ^b
2	Bredspritning (hel dos)	12,5 cm	51 ^a	450 ^{ab}	2 980 ^{ab}
3	Bredspritning (1/2 dos)	12,5 cm	63 ^a	598 ^a	2 600 ^b
4	-	25 cm	50 ^a	454 ^{ab}	3 540 ^a
5	Radhackning	25 cm	33 ^b	280 ^{bc}	3 600 ^a
6	Radhackning + rad- sprutning (hel dos)	25 cm	24 ^b	205 ^{cd}	3 180 ^{ab}
7	Radhackning + rad- sprutning (halv dos)	25 cm	25 ^b	148 ^d	3 640 ^a

Resultat – Höstvetete 2013-14

Led	Ogräsbekämpning	Rad-avstånd	Ogräs-antal/m ²	Ogräs-vikt (g/m ²)	Skörd (kg/ha)
1	-	12,5 cm	35 ^{ab}	43,3 ^a	9 670 ^{bc}
2	Bredspritning (full dos)	12,5 cm	5 ^d	1,7 ^c	10 190 ^a
3	Bredspritning (halv dos)	12,5 cm	8 ^{cd}	2,4 ^c	10 260 ^a
4	-	25 cm	45 ^a	54,1 ^a	8 980 ^d
5	Radhackning	25 cm	27 ^b	30,0 ^a	9 550 ^c
6	Radhackning + radspritning (full dos)	25 cm	5 ^{cd}	1,9 ^c	10 040 ^a
7	Radhackning + radspritning (halv dos)	25 cm	13 ^c	5,3 ^b	10 070 ^a
8	Radspritning (full dos)	25 cm	4 ^d	2,3 ^c	9 940 ^{ab}

Helgegården 2014

***Radhackat
25 cm***

***Obehandlat
12,5 cm***

Foto: Anders TS Nilsson, SLU

Resultat

- Det är tekniskt möjligt att använda radsprutningsteknik i spannmål, åkerböna och oljeväxter, men det kräver fortsatt utveckling av appliceringstekniken.
- Skördar och ogräseffekter var desamma i de integrerade leden som vid bredsprutning med hel dos.

Frågor ?